

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniach 25-26 listopada 2016r na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia realizowanych w formiestudiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu praktycznym na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab.n.med. Małgorzata Krawczyk-Kuliś, członek PKA

członkowie:

1. dr hab.n.med. Jerzy Wójtowicz – członek PKA

2.dr hab.n.ozdr. Robert Ślusarz – członek PKA

3. mgr Jakub Koziel - ekspert ds. wewnętrznych systemów zapewnienia jakości kształcenia

4. lek. Krystyna Pierzchała – ekspert ds. pracodawców PKA

5. Adam Gajek – ekspert studencki PKA

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbyła się po raz trzeci, została dokonana z inicjatywy PKA. Jednostka dostosowała się do zaleceń sformułowanych w czasie poprzedniej wizyty akredytacyjnej w 2010r: dotyczących uzupełnienia składu Rady Wydziału o przedstawiciela doktoranów i 2 przedstawicieli studentów, dostosowania godzin pracy dziekanatu do potrzeb studentów, sposobu potwierdzania odbioru decyzji w sprawie przyjęcia na studia.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także

spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami pracodawców.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA
KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		x			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		x			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		x			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych		x			

efektów kształcenia					
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy			x		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W odpowiedzi na Raport PKA Uczelnia odniosła się do uwag i zaleceń ZO PKA.

Odnośnie kryterium 1: Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, które w Raporcie ZO PKA, uzyskało ocenę „w pełni” stwierdzono, że Uczelnia w Uchwale Senatu z 2012r, nie wskazała dyscyplin, do jakich odnoszą się efekty kształcenia w zakresie dziedziny nauki medyczne. Natomiast Uchwała Rady Wydziału podjęta w grudniu 2016r jest niespójna z Uchwałą Senatu z 2012r oraz zawężając zakres realizacji efektów kształcenia tylko do jednej dziedziny – nauki o zdrowiu, powoduje niemożność zaliczenia do minimum kadrowego nauczycieli z dorobkiem naukowym z dyscyplin z dziedziny nauk medycznych. W związku z tym zalecono uporządkowanie dokumentów przyporządkowujących kierunek studiów pielęgniarstwo, studia I stopnia i studia II stopnia do obszaru nauk oraz wskazanie dziedzin i dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia, zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem MNiSW.

Przedstawiona w odpowiedzi Uczelni Uchwała Senatu GUMed Nr 42/2016 z dnia 19 grudnia 2016r w sprawie przyporządkowania kierunku studiów pielęgniarstwo do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu, prowadzonych na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej w §1 punkt 3. określa, że „Studia na kierunku pielęgniarstwo są przyporządkowane do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk o zdrowiu”. W Uchwale Senatu GUMed z 2016r nie wskazano,

że Uchwała z 2012r prawidłowo przypisująca efekty kształcenia do dziedziny nauk medycznych, ale nie określająca dyscyplin naukowych w ramach tej dziedziny, traci ważność.

W związku z tym nadal zaleca się uzupełnienie formalnych rozbieżności i podjęcie stosownej Uchwały Senatu zatwierdzającej zakres realizowanych przez Uczelnię efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo studia stopnia I i studia stopnia II, i uwzględniających również kompetencje kadry zakwalifikowanej przez Uczelnię do minimum kadrowego.

Sugeruje się skorygowanie Uchwały Senatu poprzez określenie, że realizowane efekty kształcenia mieszczą się w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplina medycyna.

Podtrzymanie przez Uczelnię zakwalifikowania wyłącznie do dziedziny nauk o zdrowiu (Uchwała Senatu z 2016r) w konsekwencji spowoduje zaliczenie do minimum kadrowego jedynie 2 nauczycieli akademickich, którzy posiadają dorobek naukowy z zakresu dziedziny nauk o zdrowiu.

Kryterium 5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy otrzymało ocenę znacząco z powodu uchybień, które wiązały się z następującymi zaleceniami: Należy zaktualizować i poszerzyć zakres informacji dotyczących procesu kształcenia na stronie internetowej uczelni.

Uczelnia i Jednostka powinny wprowadzić system wsparcia osób z niepełnosprawnościami oparty na konsultacjach z tymi studentami, gdyż obecnie niepełnosprawni studenci nie otrzymują odpowiedniego wsparcia od Jednostki poza stypendium specjalnym.

Wskazane jest przedyskutowanie z przedstawicielami kół naukowych uregulowania zakresu pomocy finansowej Uczelni dla ich działalności.

Należy rozważyć sugestie dotyczące możliwości wykorzystywania efektu umiędzynarodowienia w domu, czyli dawania jak największych możliwości studentom programów polskojęzycznych do zdobycia kompetencji językowych, międzykulturowych czy zapoznania się z obcojęzyczną literaturą. Jednostka powinna rozważyć organizowanie części zajęć wspólnie dla studentów programów polsko- i anglojęzycznego.

W odpowiedzi Uczelnia przekazała informację, że strona internetowa Uczelni, która w trakcie wizyty ZOPKA była w trakcie modernizowania została opracowana na nową i wszystkie informacje są dostępne, co zweryfikowano. Wprowadzono pełne wsparcie studentów z niepełnosprawnościami, również sformalizowane. Uczelnia przedstawiła realizowane sposoby wsparcia działalności naukowej studentów, które przynoszą efekty pod postacią m.in. wystąpienia podczas konferencji naukowych oraz publikacji naukowych, których współautorami są studenci pielęgniarstwa.

Uwzględniając postulaty studentów anglojęzycznych i polskojęzycznych Uczelnia zaplanowała organizację wspólnych otwartych wykładów w języku angielskim z zagadnień dotyczących organizacji pracy pielęgniarstwa oraz pielęgniarstwa transkulturowego.

W oparciu o zweryfikowane informacje o zakresie podjętych działań naprawczych ocenę kryterium zmieniono na „w pełni”.

Kryterium 6.: W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów otrzymało ocenę znacząco z powodu konieczności zwiększenia skuteczności działania WSZJK w zakresie wykrywania nieprawidłowości, wnioskowania o

ich korygowanie oraz weryfikowania podejmowanych działań naprawczych.
 ZO PKA zalecił: przystosowanie systemu do potrzeb studentów anglojęzycznych aby uczestniczyli w nim na takich samych prawach jak studenci polskojęzyczni; opracowanie systemu sprawdzania satysfakcji studentów z dostępu do wsparcia materialnego i dydaktycznego, zwracając uwagę na potrzeby studentów w tym studentów niepełnosprawnych, rozważenie wprowadzenia nowych form uzyskiwania informacji od studentów oraz monitorowanie i poprawę dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia. W odpowiedzi Uczelnia pozytywnie ustosunkowała się do wszystkich zaleceń i rozpoczęła proces ich wdrażania.

W związku z tym zmieniono ocenę tego kryterium na: „ w pełni”.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia		X			

programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów					
---	--	--	--	--	--

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena

W pełni

2.Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema

cyframi.

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo obejmuje kształcenie na poziomie studiów I stopnia na studiach stacjonarnych i studiów II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, profil kształcenia praktyczny co jest zgodne z polityką prowadzoną przez Uczelnię. W roku akademickim 2016/2017 na Wydziale rozpoczęto kształcenie na studiach I stopnia w języku angielskim. Koncepcja kształcenia przewiduje kształcenie zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia. Standardy opracowane były z uwzględnieniem standardów międzynarodowych, głównie Komisji Europejskiej i WHO. Koncepcja kształcenia wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni. Wydział realizuje Strategię rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Oddziałem Medycyny Tropikalnej do roku 2020 (aktualizacja 02.12.2016r), która bazuje na Misji i celach strategii ogólnouczelnianej. W dokumencie opracowanym w 2011r „Kierunki rozwoju uczelni do roku 2015”, przyjętym do realizacji Uchwałą Senatu Uczelni nr21/2011 w zakresie realizacji trzech głównych celów strategicznych: Nauka, Kształcenie i Udział w systemie ochrony zdrowia. Celem działalności Wydziału jest prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie (aspiracją jest osiągnięcie kategorii A+, statusu KNOW i jak najwyższej pozycji międzynarodowej), w zakresie kształcenia: kształcenie studentów i doktorantów na jak najwyższym poziomie i wykształcenie nie tylko dobrych specjalistów ale również ludzi otwartych, ambitnych i etycznych, a aktywne współuczestniczenie w systemie ochrony zdrowia w regionie realizowane jest m.in. poprzez zapewnienie ustawicznego rozwoju kadr medycznych. Obecnie zaplanowano opracowanie nowej strategii rozwoju i w związku z tym Uchwałą Senatu nr 34/2016r z dnia 26 września 2016r, „o zmianie uchwały nr 21/2011 Senatu GUMed z dnia 30.05.2011r w sprawie przyjęcia dokumentu „Kierunki Rozwoju Uczelni do roku 2015” przedłużono termin obowiązywania dokumentu do dnia 30 czerwca 2017r. W ustalaniu realizowanej koncepcji kształcenia brali udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, co potwierdzili na spotkaniach z ZO PKA.

1.2

Program studiów pierwszego stopnia jest ściśle regulowany przepisami prawa i nie ulega modyfikacji. Plany rozwoju drugiego stopnia przewidują dostosowywanie oferty dydaktycznej do oczekiwań pracodawców i rynku pracy w odniesieniu do przedmiotów nie objętych standardami. Plany rozwoju uwzględniają tendencje zmian dotyczące wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej właściwej dla ocenianego kierunku. Są one zorientowane na potrzeby zarówno studentów jak też otoczenia społecznego-gospodarczego oraz rynku pracy. Analizy rynku pracy pod kątem możliwości zatrudniania absolwentów wizytowanego kierunku /procedura WnoZ-OP-2014 oraz procedura WnoZ-KA-2014/ a także potrzeb pracodawców w zakresie umiejętności i kompetencji absolwentów są uwzględniane w szczególności w planach rozwoju II stopnia kierunku pielęgniarstwo. Plany rozwoju kierunku są w pełni zgodne ze strategią Uczelni i Wydziału. W planach rozwoju kierunku Wydział uwzględnia stopniowe zwiększanie umiędzynarodowienia, czemu służy m.in. rozpoczęcie kształcenia w na studiach anglojęzycznych.

1.3.

Zgodnie z Uchwałą Nr 56/2012 Senatu GUMed z dnia 17 grudnia 2012r, Jednostka prawidłowo przyporządkowała kierunek studiów pielęgniarstwo do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, jako dziedziny, do których odnoszą się efekty kształcenia wskazała nauki o zdrowiu oraz nauki medyczne. W zakresie nauk

medycznych nie wskazano jednak dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Natomiast w Uchwale Nr38-2016/2017 Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej GUMed z dnia 15 grudnia 2016r. przyporządkowano kierunek studiów do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, wskazując jako dziedzinę, do której odnoszą się efekty kształcenia tylko jedną - nauki o zdrowiu. Z przesłanej dokumentacji, wynika, że w dniu 19.12.2016r zapowiedziano nowelizację Uchwały Senatu dotyczącej przyporządkowania kierunku. Przyporządkowanie przez Senat w 2012r kierunku pielęgniarstwo do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz dwóch dziedzin skutkowało zaproponowaniem do minimum kadrowego osób posiadających dorobek naukowy zarówno z dziedziny nauk medycznych jak i dziedziny nauk o zdrowiu. Do wskazanych dziedzin prawidłowo odnoszą się zakładane przez Uczelnię efekty kształcenia.

1.4

Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia studiów kierunku pielęgniarstwo spełniają w pełni standardy kształcenia określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (DZ. U. z 2012 r., poz. 631) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego Rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2016, poz. 1332). Realizacja kształcenia na poziomie studiów I stopnia zgodnie z przyjętymi efektami kształcenia umożliwia uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza i do kontynuowania kształcenia na kolejnych etapach. Efekty kształcenia dla studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo w części do dyspozycji uczelni zostały opisane zgodnie z ogólnymi założeniami kształcenia w formie efektów uwzględniających aspekt praktyczny i zawarte są w macierzach efektów zatwierdzanych w formie uchwały Senatu GUMed (Nr 56/2012z dn. 17grudnia 2012roku). Analiza przedmiotowych efektów kształcenia wskazuje na ich spójność z efektami kierunkowymi; realizacja efektów przedmiotowych prowadzi do realizacji efektów kierunkowych. Praktyczne przygotowanie zawodowe na kierunku pielęgniarstwo obejmuje realizację efektów w następujących formach zajęć: ćwiczenia symulowane (w pracowniach), zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Zakładane efekty kształcenia przedmiotowe są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach. Kierunkowe efekty kształcenia oraz efekty kształcenia przedmiotowe zostały przyjęte przez Radę Wydziału. Były one wcześniej pozytywnie zaopiniowane przez właściwy organ samorządu studenckiego. Efekty osiąmane przez absolwentów studiów I i II stopnia stwarzają szansę kontynuowania nauki odpowiednio na studiach II i III stopnia, a także podejmowania kształcenia podyplomowego.

W czasie spotkania z ZO PKA studenci kierunku pielęgniarstwo potwierdzili, że znają pojęcie efektów kształcenia, są w stanie przytoczyć pojedyncze efekty, również reprezentanci studentów w samorządzie studentów są świadomi swojej pracy nad efektami kształcenia i deklarują współpracę w tym zakresie z władzami Jednostki. Studenci po zapoznaniu się z efektami kształcenia na pierwszych zajęciach, podpisują także oświadczenie o zapoznaniu się z efektami dotyczącymi danego kursu. Opis efektów kształcenia dotyczący programu studiów jest dostępny w tablicach informacyjnych na terenie Uczelni, jest dystrybuowany studentom podczas pierwszych zajęć, jak również dostęp do wszystkich sylabusów (zarówno polsko, jak anglojęzycznych) możliwy jest przez elektroniczny system extranet, wszystkie sylabusy posiadają opisane efekty kształcenia dla kursu w sposób przejrzysty i zrozumiały.

Wykładowcy mają obowiązek zapoznania studentów ze sposobem prowadzenia przedmiotu oraz sylabusem, co wedle opinii studentów jest powszechną praktyką. Studenci w

szczegółności doceniają efekty kształcenia, które przyswajają w trakcie zajęć praktycznych. W ich opinii efekty te są bardzo przydatne do przyszłej pracy, co jest zasługą w szczególności zajęć klinicznych, na początku których studenci szczegółowo zaznajamiani są ze scenariuszem zajęć i efektami kształcenia kursu.

1.5

1.5.1

Programy studiów na kierunku pielęgniarstwo oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (odpowiednio na poziomie studiów I i II stopnia), zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2012, poz. 631, załącznik nr 4 oraz 5) oraz Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2016, poz. 1332) (**Uchwała nr 37/2016/2017 z dnia 15.12.2016 roku w sprawie korekty planów nauczania kierunku pielęgniarstwo**).

Aktualnie studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo realizowane są w trybie stacjonarnym trwają 6 semestrów i liczą 4720 godzin. Na studiach I stopnia realizowane są moduły w zakresie: Nauk podstawowych, Nauk społecznych z językiem angielskim, Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa oraz Nauk w zakresie opieki specjalistycznej. Studenci realizują również zajęcia dodatkowe z przedmiotów: Szkolenie biblioteczne, Szkolenie BHP, Technologia informacyjna oraz mają możliwość wyboru jednego z trzech przedmiotów określonych przez standard kształcenia na kierunku pielęgniarstwo: Zakażenia szpitalne, Promocja zdrowia psychicznego oraz Język migowy.

Aktualnie studia II stopnia na kierunku pielęgniarstwo realizowane są w trybie stacjonarnym oraz w trybie niestacjonarnym trwają 4 semestry i liczą 1461 godzin. Na studiach II stopnia realizowane są moduły w zakresie: Wybranych zagadnień zakresu nauk społecznych, Nauki w zakresie opieki specjalistycznej oraz moduły/przedmioty dodatkowe w tym fakultatywne. Program studiów II stopnia umożliwia studentowi nabycie uprawnień pedagogicznych w ramach realizacji przedmiotów fakultatywnych z wybranej przez niego „ścieżki z uprawnieniami pedagogicznymi” (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSzW z dnia 17.01.2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

Na studiach I i II stopnia, zajęcia na kierunku pielęgniarstwo odbywają się w formie wykładów (W), seminariów (S), ćwiczeń (Ćw.), zajęć praktycznych (ZP), praktyk zawodowych (PZ) oraz w formie zajęć bez udziału nauczyciela/samokształcenie (BN/SK).

Analiza sekwencji przedmiotów i modułów określanych w planie i programie studiów dla I i II stopnia wskazuje, że jest ona prawidłowa. Wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym realizowanym na studiach I stopnia. Kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych poprzedzone jest kształtowaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych – w pracowniach umiejętności pielęgniarstwa, pracowni badania fizykalnego oraz pracowni pielęgniarstwa specjalistycznego. Doskonalenie kompetencji zawodowych studentów odbywa się podczas praktyk zawodowych w wymiarze zgodnym ze standardami.

1.5.2

Dobór treści kształcenia dla studiów I i II stopnia jest prawidłowy i pozwala na zrealizowanie w pełni założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia co potwierdzono podczas analizy sylabusów.

Przedmioty kształcenia na studiach I stopnia w zakresie Nauk podstawowych, Nauk społecznych, Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej oraz Nauk w zakresie opieki specjalistycznej zawierają treści kształcenia pozwalające na osiągnięcie kompetencji właściwych dla pielęgniarki/pielęgniarskiego. Treści kształcenia przypisane poszczególnym przedmiotom zawierają zagadnienia dotyczące nowoczesnego, opartego na dowodach naukowych podejścia do pielęgniarstwa. Pozwala to na przygotowanie absolwenta do zawodu.

W programie kształcenia na studiach II stopnia uwzględniono zagadnienia istotne z punktu widzenia współczesnej praktyki zawodowej i wynikające jednocześnie z sytuacji zdrowotnej społeczeństwa polskiego (również na poziomie regionalnym). Stąd treści kształcenia obejmują m.in. takie obszary, jak: pielęgniarstwo onkologiczne, operacyjne i zabiegowe, opieka nad dzieckiem przewlekle chorym i niepełnosprawnym, toksykologię, ustawodawstwo zawodowe, czy techniki emisji głosu, np. posiada prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy, charakteryzuje profesjonalną opiekę pielęgniarską nad chorym z chorobą nowotworową, postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej w relacji z pacjentem onkologicznym i jego rodziną oraz z współpracownikami. Uzyskanie specjalistycznej wiedzy z zakresu pielęgniarstwa i innych nauk medycznych pozwala na podjęcie studiów doktoranckich (studia III stopnia).

Absolwenci studiów I i II stopnia przygotowani są do samodzielnego pełnienia roli zawodowej poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych, a także współpracy w zespole interdyscyplinarnym w podmiotach leczniczych oraz działań na rzecz rozwoju profesji. W programie kształcenia uwzględnia się aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe. Wychodząc naprzeciw aktualnym wyzwaniom związanym z informatyzacją ochrony zdrowia i konieczności wdrażania elektronicznej dokumentacji medycznej, na studiach I i II stopnia realizowane są treści kształcenia podkreślające znaczenie i ukazujące studentom możliwości implementacji klasyfikacji znajdujących zastosowanie w pielęgniarstwie, np. identyfikuje podstawowe elementy sieci komputerowych, czy potrafi obsługiwać dostępne oprogramowanie (pakiety biurowe, edytory tekstu). Zgodnie ze stanowiskiem/zaleceniami organizacji międzynarodowych oraz krajowych (WHO, ICN, EFN, ACENDIO, MZ/CSIOZ, PTP, NRPiP) na kierunku pielęgniarstwo poruszane są zagadnienia Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP®). Zajęcia poświęcone ww. tematyce realizowane są począwszy od pierwszego roku studiów I stopnia (w formie wykładów, seminarium oraz zajęć praktycznych).

1.5.3

W Uczelni stosuje się różne metody nauczania z grupy: podających, problemowych i praktycznych. W procesie kształcenia stosowane są metody, uwzględniające zarówno założone efekty kształcenia, jak i zakres treści, a także bazę materialną Uczelni.

Podejmowane są próby coraz szerszego wykorzystywania koncepcji nauczania poprzez rozwiązywanie problemów (PBL - Problem Based Learning), stawiającego na podmiotowe traktowanie i wspieranie aktywności poznawczej studentów, a także kształtowanie tzw. umiejętności miękkich z zakresu komunikacji interpersonalnej/terapeutycznej oraz rozwijania zdolności przejawiania troski i empatii w kontakcie z drugą osobą. Dominującą grupę metod

kształcenia stanowią metody problemowe, (m.in. wykład problemowy/ konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna/ burza mózgów), w tym metody aktywizujące (m.in. metoda przypadków/sytuacyjna, inscenizacja, metoda „rybiego szkieletu”, metaplanu). Ze względu na praktyczny profil kształcenia, akredytowana jednostka dużą wagę przywiązuje do kształtowania umiejętności praktycznych u studentów. W czasie ćwiczeń zwracana jest uwaga na kształtowanie właściwej postawy zawodowej. Różnorodność metod aktywizujących studentów stosowana na zajęciach praktycznych i w ramach praktyk zawodowych pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w obszarze umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Proces kształcenia sprzyja również rozwijaniu umiejętności samokształcenia. Formy, zakres oraz kryteria oceny z zakresu samokształcenia zawarte są w sylabusach przedmiotów kształcenia. Studenci otrzymują stosowne informacje na pierwszych zajęciach inauguracyjnych realizację danego przedmiotu, a stały dostęp do stosownych informacji mają zapewniony w extranecie GUMed.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci kierunku pielęgniarstwo bardzo pozytywnie ocenili metodykę zajęć, podkreślając w szczególności atrakcyjność zajęć praktycznych. Studenci z łatwością wymieniali najlepiej prowadzone zajęcia (Badanie fizykalne, Podstawy pielęgniarstwa, Anatomia czy Pielęgniarstwo onkologiczne). Za główny atut zajęć uznali możliwość kontaktu z rzeczywistymi problemami pacjentów oraz dużą ilość praktycznej wiedzy przyswajanej w trakcie kursów. Zaznaczali, że są stale motywowani przez nauczycieli do większego zaangażowania w trakcie zajęć, szczególnie w trakcie zajęć praktycznych, co tłumaczą ciekawością zajęć i chęcią nauki. Za główną motywację do nauki uznali jednak zapotrzebowanie na kompetentnych pielęgniarzy na rynku pracy oraz ciężar odpowiedzialności za zdrowie pacjenta. Również studenci programu w języku angielskim uznali studia w Jednostce za bardzo atrakcyjne przede wszystkim ze względu na wysoki poziom metodyki kursów. Studenci uczestniczą w wielu kursach o profilu praktycznym, które oceniają w większości bardzo pozytywnie. W ich opinii poziom nauczania i warunki uczenia się są bardzo wysokie i pozwalają im zdobyć kompetencje wymagane na rynku pracy.

W opinii studentów brak jednak jest możliwości nauczania się prowadzenia badań naukowych, brak również stricte naukowej działalności studentów. Przedstawiciele studenckiego ruchu naukowego ocenili wsparcie uczelni jako umiarkowane, zaznaczając, że uczelnia powinna większą uwagę zwracać na rozwój naukowy studentów.

1.5.4

Czas trwania kształcenia na kierunku pielęgniarstwo dostosowany jest do efektów określonych w standardzie oraz liczba godzin umożliwia zdobycie właściwej liczby punktów ECTS tj. co najmniej 180 punktów na studiach I stopnia i co najmniej 120 punktów na studiach II stopnia.

Na studiach I stopnia czas trwania kształcenie wynosi 6 semestrów. Liczba godzin ogółem to 4720 godzin, w tym zajęcia teoretyczne 1729 godzin, zajęcia bez udziału nauczyciela 691 godzin, zajęcia praktyczne 1100 godzin, praktyka zawodowa 1200 godzin.

Na studiach II stopnia kształcenie trwa 4 semestry. Liczba godzin ogółem wynosi 1461 godzin, w tym zajęcia teoretyczne 1041 godzin, zajęcia praktyczne 190 godzin, praktyka zawodowa 230 godzin.

1.5.5

Punktacja ECTS przypisana do poszczególnych modułów jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. System punktowy ECTS jest przyporządkowany

poszczególnym modułom kształcenia (obowiązkowym oraz do wyboru), w tym praktykom zawodowym. Punkty ECTS przypisuje się również za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej (seminarium dyplomowe).

W toku studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo student jest zobowiązany do uzyskania 180 punktów ECTS tj. w ramach nauk podstawowych - 16 ECTS, nauk społecznych - 16 ECTS, nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa 24 ECTS, nauk w zakresie opieki specjalistycznej - 34 ECTS. Kształtowanie umiejętności praktycznych, realizowane w ramach zajęć praktycznych - 55 ECTS i praktyk zawodowych - 30 ECTS oraz egzamin dyplomowy - 5 ECTS. Zgodnie ze standardem kształcenia - wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym realizowanym w wymiarze 30 godz. na pierwszym roku studiów.

W toku studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo student jest zobowiązany do uzyskania co najmniej 120 punktów ECTS (Uczelnia realizuje 135 punktów ECTS). W ramach wybranych zagadnień z nauk społecznych - 26 ECTS, nauk w zakresie opieki specjalistycznej - 21 ECTS, praktycznego przygotowania zawodowego - w ramach praktyk zawodowych - 10 ECTS, godziny do dyspozycji uczelni w tym moduły do wyboru przez studenta - 50 ECTS, egzaminu dyplomowego magisterskiego - 20 ECTS. Zgodnie ze standardem kształcenia - realizacja język angielskiego na poziomie biegłości B2, obejmują 90 godz. - 8 punktów ECTS. Przedstawiona przez Uczelnię punktacja ECTS dla studiów II stopnia obejmują minimalną liczbę punktów (120 ECTS) wskazaną w standardzie i jest zgodna ze standardem kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo.

Celem uzyskania przez absolwenta pełnych kwalifikacji zawodowych, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia, punkty ECTS przypisano również do zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym zgodnie ze standardem kształcenia. Odpowiednio dla studiów I stopnia – 90 ECTS (50% ogólnej liczby punktów standardu), dla studiów II stopnia – 18 ECTS, w tym zajęcia praktyczne – 8 ECTS + praktyka zawodowa – 10 ECTS, co wynosi 26,7% ogólnej liczby punktów,

1.5.6

Program kształcenia na kierunku pielęgniarstwo I stopnia zakłada elastyczność w wyborze przez studenta przedmiotów (zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego) w ramach zaproponowanych przez Uczelnię zajęć fakultatywnych. Przypisana liczba punktów ECTS – 1,5 jest zgodna ze standardem kształcenia.

Na studiach II stopnia przedmioty do dyspozycji uczelni stanowią 631 godzin, którym przypisano 50 ECTS. Program nauczania obejmuje do wyboru w ramach zajęć obowiązkowych oraz fakultatywnych, przedmioty: techniki emisji głosu, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, andragogika, dydaktyka szkoły wyższej, psychologia wychowawcza oraz praktyka pedagogiczna. Elementem wyboru jest deklaracja studenta chęci uzyskania uprawnień pedagogicznych. Kształcenie w zakresie wymienionych przedmiotów realizowane jest zgodnie z efektami kształcenia zawartymi w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 17.01.2012 r. (w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Do wyboru, w formie zajęć fakultatywnych, pozostają także przedmioty kliniczne (wykaz przedmiotów klinicznych zamieszczony jest w extranecie, z sylabusami do przedmiotów, jest to forma informacji przyjazna studentom). Zapisy na poszczególne przedmioty fakultatywne odbywają się w ustalonym terminie, online.

1.5.7

W procesie kształcenia uwzględniono zróżnicowane formy zajęć dydaktycznych w celu zapewnienia optymalnych warunków i możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich

założonych celów i efektów kształcenia.

Na studiach I stopnia zajęcia realizowane są w formie: wykładów, seminarium, ćwiczeń, ukierunkowanego samokształcenia oraz praktycznej nauki zawodu (w tym zajęć praktycznych i praktyki zawodowej). W kształceniu studentów studiów II stopnia formy zajęć stanowią: wykłady, seminaria, ćwiczenia, a także praktyczna nauka zawodu (zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa oraz ćwiczenia kliniczne).

Liczebność grup dla poszczególnych przedmiotów i form zajęć reguluje Zarządzenie Nr 20/2011 Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, na mocy którego wykłady realizowane są dla całego rocznika studentów, seminaria w grupach 15-30 osobowych, ćwiczenia kliniczne – w grupach 4-6 osobowych, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe - w grupach 4-8 osobowych (z zaznaczeniem, że na oddziałach intensywnej terapii, neonatologicznych, pediatrycznych, bloku operacyjnym, sali porodowej, podstawowej opiece zdrowotnej i specjalistycznej ambulatoryjnej - w grupach 3-4 osobowych), ćwiczenia realizowane w pracowniach umiejętności pielęgniarskich - w grupach 7-8 osobowych, lektoraty języków obcych - w grupach 10-20 osobowych, zajęcia wychowania fizycznego - w grupach 15-30 osobowych, na zajęciach fakultatywnych stosuje się zasadę ustalania liczebności grup studenckich: liczebność grup klinicznych - nie mniejsza niż 6 osób, liczebność grup nie klinicznych - nie mniejsza niż 12 osób, liczebność grup seminaryjnych - nie mniejsza niż 24 osoby. Powyższe regulacje sprawiają, że studenci mają szansę kształtowania i doskonalenia kluczowych dla zawodu umiejętności oraz kompetencji społecznych, a nauczyciele mają zapewnione właściwe warunki nauczania, wspierania studentów oraz weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Studenci mogą również zaliczać przedmioty wypełniając „online” indywidualne testy sprawdzające generowane po odpowiednim zalogowaniu się na platformę testową.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w placówkach dobranych w oparciu o „Arkusze samooceny podmiotu leczniczego dla potrzeb kształcenia praktycznego Studentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo GUMed”. Osoby realizujące zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, nie będące pracownikami GUM są dobierane również w oparciu o powyższy dokument. Przykładowe kryteria doboru placówki czy osób realizujących zajęcia to m.in.: 1). Czy placówka była wybierana już wcześniej na miejsce odbywania praktyk studenckich?, 2). Kwalifikacje zatrudnionego personelu pielęgniarskiego we wskazanym oddziale?, 3). Ukończone studia wyższe kandydata na opiekuna zajęć?, 4). Posiadanie uprawnień pedagogicznych? Zajęcia praktyczne są prowadzone w warunkach pozwalających na przygotowanie do praktyk zawodowych, umożliwiając bezpośrednio wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Wykorzystywane są różnorodne materiały dydaktyczne, w tym: fantomy i manekiny (między innymi do nauki czynności pielęgnacyjnych, oceny stanu fizykalnego pacjenta, symulatory tkanek miękkich, manekiny ratunkowe, symulatory wypadkowe, fantomy położnicze, ginekologiczne i pediatryczne, manekiny do ćwiczeń procedur klinicznych – np. intubacji, resuscytacji i urazów), modele anatomiczne, plansze, przeźrocza, pokazy multimedialne, filmy dydaktyczne i prezentacje komputerowe.

Wszystkie zaproponowane placówki do kształcenia praktycznego (zgodne ze standardem kształcenia) spełniają kryteria związane z kształceniem praktycznym. Również posiadane przez Uczelnię pracownie umiejętności pielęgniarskich wyposażone są zgodnie z Zaleceniami KRASZPiP z dnia 13 grudnia 2007 roku w odpowiedni sprzęt i ilość stanowisk.

Przeprowadzone przez ZOPKA wizytacje zajęć praktycznych w pracowni umiejętności pielęgniarskich oraz w oddziałach szpitalnych potwierdziły prawidłową ich realizację. Studenci otrzymują specjalny dzienniczek umiejętności zawodowych („Dziennik efektów kształcenia zawodowego studenta Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Kierunek: Pielęgniarstwo dla I i II stopnia”), w których odnotowywane jest nabywanie i ugruntowywanie umiejętności zawodowych na poszczególnych etapach kształcenia studentów, w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe realizowane są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

W czasie spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili dobór form zajęć, w tym proporcję zajęć praktycznych do teoretycznych. Studenci nie sugerowali merytorycznych zmian w programie, oceniając go jako ciekawy i angażujący. Jednak wedle ich opinii program jest dość przeładowany, na co składa się szczególnie duża liczba zajęć w początkowej części semestru, kiedy zajęcia praktyczne pokrywają się z zajęciami przygotowawczymi, teoretycznymi. W opinii studentów tak duże nagromadzenie zajęć w początkowych częściach semestrów sprawia, że nie zawsze są oni w stanie odpowiednio się do wszystkich przygotowywać.

Studenci są bardzo zadowoleni z małej liczby osób w grupach ćwiczeniowych i klinicznych, a także wykładowych, których liczebność umożliwia odpowiednie zaangażowanie studentów w zajęcia.

1.5.8

Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym dla programu studiów, a ich organizacja jest odpowiednia do zakładanych efektów kształcenia. Liczba miejsc odbywania praktyk jest dostosowana do liczby studentów. Programy praktyk w poszczególnych specjalnościach określają efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. Zarządzeniem Rektora Nr 8/2013 określono szczegółowe efekty kształcenia dla praktyk zawodowych. Dobór placówek i opiekunów praktyk zawodowych odbywa się na podstawie tzw. karty samooceny („Arkusze samooceny podmiotu leczniczego dla potrzeb kształcenia praktycznego Studentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo GUMed”), wypełnianej przez daną placówkę medyczną. Wybrane podmioty lecznicze zostają zaproszone do współpracy w zakresie szkolenia praktycznego i po uzyskaniu oceny pozytywnej, nawiązywana jest stosowna umowa z placówkami zapewniającymi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia podpisuje odpowiednie umowy cywilno - prawne.

Studenci przed rozpoczęciem praktyk zawodowych zostają zapoznani przez wyznaczonego dla danej praktyki opiekuna dydaktycznego GUMed z programem oraz regulaminem praktyki i otrzymują skierowanie oraz dokument potwierdzenia odbycia praktyki zawodowej. Praktyki zawodowe odbywają się pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, który ściśle współpracuje z opiekunem dydaktycznym GUMed. Opiekun dydaktyczny organizuje, nadzoruje i kontroluje prawidłowość realizacji praktyki. Potwierdzenia zaliczenia praktyk studenci są zobowiązani złożyć, we wskazanym terminie, u opiekuna dydaktycznego GUMed. Opiekun przedstawia kierownikowi praktyk zawodowych raport, na podstawie którego powstaje roczne sprawozdanie z realizacji praktyk dla danego kierunku kształcenia. Po zakończonym roku akademickim studenci dokonują oceny satysfakcji z realizacji szkolenia praktycznego. Ocena ta ma służyć doborowi placówek w kolejnych latach i podnosić jego jakość.

1.5.9

Od 2004 roku kadra dydaktyczna kierunku pielęgniarstwo czynnie uczestniczy w różnego

rodzaju projektach naukowo-badawczych, dydaktycznych oraz rozwojowych realizowanych we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. W latach 2011-2014 w ramach programu **COHAB** (Co-ordination and integration of higher education and the labour market around the SouthBaltic Sea), realizowano w Katedrze Pielęgniarstwa GUMeD zajęcia dydaktyczne ze studentami pielęgniarstwa z Polski, Litwy i Danii. Moduły kształcenia dotyczyły pielęgniarstwa neurologicznego, pediatrii i diabetologii, problemów społecznych, problemów emocjonalnych w populacji. W ramach projektu - wymiany dydaktyczno-naukowej udział wzięło 5 studentów kierunku pielęgniarstwo oraz 4 pracowników (nauczycieli akademickich) realizujących zajęcia na kierunku. Ponadto program studiów na kierunku pielęgniarstwo, umożliwia studentom realizowanie części studiów oraz praktyk zawodowych w ramach programu **Erasmus Plus**. Od 2013 roku, 10 nauczycieli akademickich prowadziło zajęcia dydaktyczne w ośrodkach akademickich w Finlandii, Dani i Szwecji. W tym czasie 8 nauczycieli z zagranicy prowadziło zajęcia na GUM.

Na podstawie programu studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo, opracowano plan studiów dla uruchomionego w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym nowego, pierwszego w Polsce kierunku **Nursing English Division - Bachelor's Programme** prowadzonego w języku angielskim. Trzyletni program studiów zakłada realizację 4720 godzin zajęć prowadzonych zgodnie ze standardem kształcenia pielęgniarzek.. Na kierunek mogą aplikować kandydaci zarówno z Polski, jak również z innych krajów.

1.6

1.61

Zasady rekrutacji na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia, uwzględniają zasadę zapewniania równych szans kandydatom na studia. Szczegółowy opis postępowania rekrutacyjnego z harmonogramem postępowania znajduje się w Rozdziale III, Załącznika nr 1 do **Uchwały nr 21/2016 Senatu GUMeD z dnia 25.04.2016r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2016/2017.**

Kwalifikacja kandydatów na studia I stopnia, odbywa się na zasadzie konkursu. Kandydaci są kwalifikowani według całkowitej liczby zdobytych punktów, rozpoczynając od osoby, która zdobyła najwyższą liczbę punktów, aż do wypełnienia limitu przyjęć na określonym kierunku, o ile nie istnieją inne ograniczenia. W postępowaniu rekrutacyjnym pod uwagę brane są wyniki maturalne z dwóch przedmiotów (biologia oraz do wyboru fizyka, matematyka, chemia, fizyka, język obcy, informatyka) zdawanych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym stosując odpowiednie przeliczniki oraz przeliczane są wyniki matury międzynarodowej (IB) i matury European Baccalaureate (EB). W przypadku studiów II stopnia jednym z podstawowych warunków rekrutacji jest posiadanie dyplomu licencjata pielęgniarstwa. Kandydaci na studia II stopnia zobowiązani są przystąpić do egzaminu wstępnego w Uczelni z zakresu studiów I stopnia. O przyjęciu na I rok studiów w ramach określonego limitu miejsc decyduje liczba punktów otrzymanych w drodze postępowania kwalifikacyjnego z egzaminu.

W opinii studentów liczba przyjmowanych kandydatów jest odpowiednia w stosunku do potencjału dydaktycznego i infrastrukturalnego uczelni. Studenci potwierdzają, że proces rekrutacyjny jest przejrzysty i sprawiedliwy. Informacja o przebiegu procesu rekrutacyjnego znajduje się na stronie internetowej uczelni.

1.6.2

Ocena nie dotyczy wizytowanego kierunku.

Na Uczelni obowiązuje „Regulamin potwierdzania efektów uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów”, określający zasady potwierdzania efektów uczenia się, w tym tryb powoływania Wydziałowej Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się i Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej ds. Odwołań oraz procedury postępowania w sprawie potwierdzania efektów uczenia się (**Uchwała Nr 26/2015 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 25 maja 2015 r. w sprawie zatwierdzenia w sprawie zatwierdzenia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów wraz z załącznikami**).

1.7

1.7.1

Stosowane na Uczelni metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia wynikają z zapisów Regulaminu studiów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, stanowiącego załącznik nr 1 do **Uchwały Nr 10/2016 Senatu GUMed z dnia 21.03.2016 r.** oraz zaleceń zawartych w standardach kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo z roku 2012.

W procesie dydaktycznym wykorzystywane są metody weryfikacji i oceniania osiąganych przez studentów efektów kształcenia, uwzględniające zarówno oceniany obszar, jak i stosowną dziedzinę taksonomiczną:

1. Poznawczą/w zakresie wiedzy: -egzamin ustne, m.in. na bazie problemu, przy łóżku chorego, pisemne - eseje, raporty, testy, w tym wielokrotnej odpowiedzi, wyboru Prawda/Fałsz Tak/Nie, z tzw. luką, czy dopasowania odpowiedzi, prace pisemne – indywidualne i zespołowe, np. konspekty zajęć dydaktycznych/ scenariusze edukacji zdrowotnej, analizę przypadku (casestudy), projekty.

2. Umiejętności - egzamin praktyczne, w tym Obiektywny Ustrukturalizowany Egzamin Kliniczny (OSCE), Mini-CEX (mini - clinicalexamination), udział w dyskusji/ "burzy mózgów", odgrywanie ról, hospitacje zajęć (np. dydaktycznych i/lub z zakresu edukacji zdrowotnej) prowadzonych przez studenta, mini-projekty badawcze, aktywność w czasie zajęć praktycznych, udział w konferencji naukowej, aktywność w kole naukowym, projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych, poprawność wykonywania procedur/ zabiegów (z wykorzystaniem check-list). Metody sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia w zakresie praktyk zawodowych oraz zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym są adekwatne do założonych efektów kształcenia. System sprawdzania obejmuje metody weryfikacji efektów kształcenia w postaci obserwacji pracy studenta, oceny umiejętności manualnych, oceny stopnia opanowania i wykorzystania wiedzy poprzez wprowadzenie jej do działań praktycznych przy pacjencie, analizę i ocenę wykonania wymaganej liczby umiejętności praktycznych wpisywanych w indywidualnie prowadzony Dziennik Efektów Kształcenia Zawodowego, potwierdzonej przez opiekuna praktyk. Metody te umożliwiają także skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, m.in. poprzez zaangażowanie w ten proces opiekunów praktyk reprezentujących pracodawców oraz rzetelnie i szczegółowo opracowany i weryfikowany Dziennik Efektów Kształcenia Zawodowego dla I i II stopnia studiów.

3. Afektywną/kompetencji społecznych, które weryfikuje się poprzez-esej refleksyjny, obserwację, samoocenę, ocenę koleżeńską, ocenę 360°).

Zasady weryfikacji na poziomie przedmiotu znajdują się w sylabusach, zawierają one zasady zaliczenia przedmiotu oraz sposób oceniania, są także prezentowane na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu w semestrze. Nad procesem oceny osiągnięcia efektów kształcenia sprawuje pieczę koordynator przedmiotu, który na podstawie ocen cząstkowych, aktywności studentów lub frekwencji na zajęciach przyznaje oceny końcowe. Potwierdzeniem realizacji efektów kształcenia są oceny wpisywane do extranetu i protokołów zaliczeniowych, a także protokołów egzaminów dyplomowych.

Weryfikacja efektów kształcenia zdobytych na praktykach zawodowych odbywa się na podstawie zasad zaliczania praktyk, których podstawą jest dzienniczek praktyk. Opiekun dydaktyczny praktyk weryfikuje uzyskanie efektów kształcenia na podstawie dokumentacji przebiegu praktyk oraz dokumentacji zawierającej m. in. opinię opiekuna .

Metodę sprawdzenia zdobytych przez studentów w toku studiów kompetencji stanowi egzamin dyplomowy: na studiach I stopnia składający się z części praktycznej oraz teoretycznej, w tym obrony pracy dyplomowej (bazującej na metodzie casestudy), natomiast na studiach II stopnia – z części pisemnej (sprawdzającej wiedzę i umiejętności) oraz obrony pracy magisterskiej. Uczelnia posiada wystandaryzowany sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Sprawdzenie osiągnięcia założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez zastosowanie zróżnicowanych form oceniania studentów, adekwatnych do obszarów, których dotyczą te efekty. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy sprawdzane są za pomocą egzaminów pisemnych (testy, prace pisemne) oraz ustnych. Dla sprawdzania umiejętności praktycznych, w zakresie procedur oraz kompetencji komunikacyjnych z podopiecznym, stosowane są tradycyjne egzaminy praktyczne, podczas których realizowana jest bezpośrednia obserwacja, ocena odbywa się za pomocą ujednoliconych kryteriów. W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej oraz opieki specjalistycznej, realizowany jest egzamin OSCE (Objective Structured Clinical Examination). Każdy nauczyciel akademicki, zobowiązany jest do opracowania dokumentu: „Podział materiału nauczania”, gdzie wypisane są wszystkie efekty kształcenia dla danego przedmiotu. Prace etapowe oraz dyplomowe spełnia wymagania właściwe dla kierunku pielęgniarstwo, kształcenia o profilu praktycznym, tematyka prac jest odpowiednia dla studiów na I poziomie. Oceny wystawione przez opiekuna pracy dyplomowej jest odpowiednia dla zasad weryfikacji efektów kształcenia. Do każdego z nich, nauczyciel określa formę sprawdzenia stopnia osiągnięcia danej umiejętności, kompetencji społecznej oraz wiedzy teoretycznej. Realizacja tej procedury zapewnia kontrolę osiągnięcia przez studenta każdego efektu kształcenia ujętego w standardzie, i to pod warunkiem, że dobór sposobów weryfikacji efektów jest właściwy.

Sposób oceniania jest adekwatny do treści zajęć i umożliwia sprawiedliwą ocenę osiągnięcia efektów kształcenia, co potwierdza również opinia studentów. Studenci docenili także różnorodność form zaliczenia zajęć, jednak najbardziej cenią egzaminy praktyczne. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, źródłem wiedzy o przedmiocie są informacje od nauczycieli akademickich przekazywane na pierwszych zajęciach, problem dostępu do sylabusów został rozwiązany w trakcie semestru.

Studenci wypełniają także Dziennik efektów kształcenia zawodowego studenta, który potwierdza osiągnięcia przez studentów efekty kształcenia, zwłaszcza w zakresie umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych. Studenci wpisują tam dane efekty kształcenia, które są poświadczane przez opiekuna dydaktycznego / prowadzącego zajęcia.

1.7.2

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę

stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów zorientowany jest na proces uczenia się. Studenci rozwijają swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne od tych ogólnych do specjalistycznych, a treści programowe nie są powtarzane. W procesie weryfikacji i oceniania osiągnięć przez studentów efektów kształcenia stosowane są kryteria zaproponowane przez Zespół ds. jakości Kształcenia WNoZ (m.in. kryteria oceny zadania typu case study, zadania praktycznego, odpowiedzi ustnej, prezentacji multimedialnej, pracy pisemnej, czy pracy z zakresu samokształcenia) oraz opracowane przez zespół nauczycieli odpowiedzialnych za realizację zajęć w zakresie określonego przedmiotu/modułu odrębnych narzędzi oceny wraz z kryteriami (np. check-listy, karty oceny studenta podczas zajęć praktycznych/ praktyk zawodowych, karty samooceny). Dokumentem potwierdzającym osiągnięte przez studentów efekty kształcenia, zwłaszcza w zakresie umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych, jest „Dziennik efektów kształcenia zawodowego studenta Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Kierunek: Pielęgniarstwo” dla I i II stopnia”. Studenci poznają efekty kształcenia oraz metody i kryteria ich oceny na pierwszych zajęciach inauguracyjnych realizację danego przedmiotu/modułu.

Również w opinii studentów zasady oceniania są przejrzyste i odbywają się na zasadach uzgodnionych na początku semestru. Potwierdzają, że jako źródłem wiedzy o ocenianiu są sylabusy, które są im udostępniane przez nauczycieli akademickich. Studenci otrzymują ocenę z przedmiotu, a w przypadku egzaminów praktycznych także informację zwrotną odnoszącą się do swoich wyników. Regulamin studiów uczelni przewiduje powszechne i przejrzyste zasady zaliczenia przedmiotów, jak również przeprowadzenie egzaminu komisyjnego na wniosek studenta w przypadku uzasadnionych wątpliwości i jest znany wśród studentów..

Studenci potwierdzają, że efekty kształcenia z całego procesu studiów weryfikowane są za pomocą egzaminu dyplomowego, który obejmuje obronę pracy dyplomowej oraz pytania ogólne z zakresu materiału omawianego podczas studiów.

Potwierdzenie efektów kształcenia zdobytych przez studenta przez całe studia znajduje się także w Dzienniku efektów kształcenia zawodowego studenta, gdzie studenci gromadzą osiągnięte przez siebie efekty kształcenia wraz z poświadczeniem prowadzącego kurs lub praktykę.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studia I oraz studia II stopnia jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni i wydziału.

Plany rozwoju kierunku uwzględniają wymagania związane z przygotowaniem do wykonania zawodu pielęgniarki jak również umiędzynarodowienie kształcenia.

Nie w pełni spełnione są wymagania formalne zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 26 września 2016r. Poz.1596, w sprawie warunków prowadzenia studiów, §7.1.1)c), dotyczące przyporządkowania kierunku studiów do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Uczelnia nie wskazała dyscyplin, do jakich odnoszą się efekty kształcenia w zakresie dziedziny nauki medyczne. Uchwała Rady Wydziału podjęta w grudniu 2016r jest niespójna z Uchwałą Senatu z 2012r oraz zawężając tylko do jednej dziedziny – nauki o zdrowiu powoduje niemożność zaliczenia do minimum kadrowego nauczycieli z dorobkiem naukowym z dyscyplin z dziedziny nauk

medycznych.

Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia są zgodne ze standardami kształcenia obowiązującymi dla kierunku pielęgniarstwo zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego Rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2016, poz. 1332).

Programy studiów I i II stopnia na kierunku pielęgniarstwo zostały opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa w zakresie wymagań ogólnych, ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, organizacji studiów, minimalnej liczby godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS oraz kształcenia praktycznego.

Analiza treści kształcenia wykazała ich spójność z zakładanymi efektami kształcenia oraz zapotrzebowaniem rynku pracy i obowiązującymi przepisami prawa.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są różnorodne, dobrze dostosowane do charakteru realizowanego przedmiotu i umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia, zwłaszcza tych z kategorii umiejętności, które są niezbędne na rynku pracy.

Czas trwania kształcenia na studiach I stopnia wynosi 6 semestrów, a na studiach II stopnia 4 semestry. Umożliwia to realizację treści programowych oraz kierunkowych efektów kształcenia przedstawionych w opisie i zgodnych z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. zmieniającego Rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. 2016, poz. 1332).

Punktacja ECTS jest zgodna ze standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo.

Program studiów I i II stopnia zapewnia wybór przedmiotów fakultatywnych zgodnie ze standardem kształcenia. Studenci mają również możliwość dobrowolnego uczestnictwa w zajęciach z wychowania fizycznego.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zaplanowanie zajęć, dbałość o zajęcia kliniczne i przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy, co zakłada profil praktyczny, spotyka się z zadowoleniem studentów.

Wszystkie zajęcia (teoretyczne, praktyczne) zostały określone dla kierunku w sposób prawidłowy. Weryfikowanemu wszystkim zakładanym efektom w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie kształcenia, stosowane sposoby weryfikacji są właściwe. Również praktyki zawodowe są organizowane w sposób prawidłowy, a metody ich weryfikacji są adekwatne do założonych efektów kształcenia.

Uczelnia posiada potencjał do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, jest do tego przygotowana. W tym celu realizuje przyjęte założenia związane z realizacją międzynarodowych programów takich jak: Erasmus Plus, czy wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Na uwagę i uznanie zasługuje uruchomienie w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym nowego, pierwszego w Polsce kierunku Nursing English Division - Bachelor's Programme. Należy jednak zwrócić uwagę na brak wykorzystania szansy na większe *umiędzynarodowienie w domu*, czyli danie studentom szans na przyswajanie kompetencji w ramach studiów w języku obcym i z zagranicznymi wykładowcami.

4. Zalecenia

Zaleca się uporządkowanie dokumentów przyporządkowujących kierunek studiów pielęgniarstwo, studia I stopnia i studia II stopnia do obszaru nauk oraz wskazanie dziedzin i dyscyplin do których odnoszą się efekty kształcenia, zgodnie z obecnie obowiązującym rozporządzeniem MNiSW. ZO PKA zwraca uwagę, że Uchwały Rady Wydziału powinny być spójne z Uchwałami Senatu Uczelni. Obecnie stwierdzona rozbieżność pomiędzy Uchwałą Senatu z 2012r a Uchwałą Rady Wydziału z grudnia 2016r w konsekwencji nie pozwala zaliczyć do minimum kadrowego w oparciu o posiadany dorobek naukowy osób posiadających wyłącznie dorobek naukowy z dyscyplin z zakresu dziedziny nauk medycznych.

Sugeruje się rozważenie wprowadzenia części wspólnych zajęć dla studentów polsko i anglojęzycznych w języku angielskim.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Analiza

spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły zawodowe, tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, jak również złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Zgodnie z Raportem Samooceny Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego kierunku *pielęgniarstwo* 17 osób, w tym 7 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 10 doktorów. Minimum kadrowe dla wizytowanego kierunku studiów powinno spełniać warunki określone w § 14 ust. 7 oraz w § 15 ust. 1 rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym do minimum kadrowego dla studiów pierwszego stopnia Zespół Oceniający zaliczył 13 osób (w tym 5 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 8 doktorów), gdyż reprezentują specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia kierunku pielęgniarstwo. Do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia zalicza się 15 osób (w tym 7 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 8 doktorów), gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w zakresie nauk medycznych oraz nauk o zdrowiu a więc dziedzin /dyscyplin naukowych związanych z wizytowanym kierunkiem studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia kierunku pielęgniarstwo.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają wymogi określone w § 13 ust. 1 w/w rozporządzenia oraz w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż poza jednym wyjątkiem- szczegóły w Załączniku nr 4 raportu wszyscy spełniają wymóg określony w § 13 ust. 2 w/w rozporządzenia.

Osoby wskazane do minimum kadrowego dla kierunku *pielęgniarstwo* złożyły z dniem 30 czerwca 2015 roku oświadczenia, o których mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, natomiast w przypadku trzech osób - szczegóły w załączniku nr 4 raportu wskazane jest dostosowanie się do wymogu określonego w art. 112a ust. 3 powyższej ustawy. Do minimum kadrowego studiów I stopnia nie zaliczono dwóch osób z uwagi na brak odpowiedniego doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku dla obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, do którego przyporządkowano wizytowany kierunek studiów określa § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Dla kierunku pielęgniarstwo studia pierwszego poziomu wynosi on 1:46 przy obowiązującym granicznym 1:60; studentów jest 600, grupa nauczycieli akademickich to 13, a zatem stwierdza się, iż został on spełniony. Dla kierunku pielęgniarstwo studia drugiego poziomu wynosi on 1:16 przy obowiązującym granicznym 1:60; studentów jest 238, grupa nauczycieli akademickich to 15, a zatem stwierdza się, iż został on spełniony.

Zatem Jednostka spełnia wymagania określone dla minimum kadrowego kierunku pielęgniarstwo – na poziomie studiów I i II stopnia.

2.2.

Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku są specjalistami w swoich dziedzinach, mają duży dorobek naukowy, prowadzą lub uczestniczą w projektach naukowych krajowych i zagranicznych.. Pracownicy Wydziału podnoszą swoje kompetencje zawodowe uczestnicząc w kursach, szkoleniach specjalizacyjnych, kursach kwalifikacyjnych, specjalizacjach i stażach

zagranicznych.

Doświadczony personel naukowy Uczelni gwarantuje wysoki poziom teoretycznych i praktycznych zajęć. Nauczyciele prowadzący zajęcia z podstaw pielęgniarstwa i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej posiadają prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz minimum roczną praktykę zawodową zgodną z profilem nauczanego przedmiotu. Opiekunami praktyk zawodowych są pielęgniarki posiadające wyższe wykształcenie zawodowe lub/i tytuł specjalisty w dziedzinie w której prowadzą praktykę zawodową. Wielu dydaktyków posiada znaczące i aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, które jest stale uzupełniane i odpowiada zakresowi prowadzonych zajęć.

2.3.

Zasady zatrudniania, oceniania i przyznawania awansów naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich reguluje zapis Uchwały nr 2/2015 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 19 stycznia 2015r. w sprawie postępowania przy awansach nauczycieli akademickich na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych oraz przy ubieganiu się o stopnie i tytuł naukowy. Pracownicy podlegają ocenie okresowej, w przypadku zatrudnienia realizowane są procedury konkursowe.

Nauczyciele akademicy GUMed mają możliwości rozwijania zarówno własnych kompetencji dydaktycznych np. w ramach kursu „Dydaktyka akademicka”, warsztatów OSCE „Nowoczesne formy weryfikacji efektów kształcenia praktycznego w oparciu o zaawansowane systemy symulatorów medycznych”. GUMed umożliwia również rozwój zawodowy nauczycieli akademickich partycypując w kosztach kursów dokształcających oraz szkoleniach specjalizacyjnych. Reguluje to Zarządzenie Nr 33/2010 Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 10 sierpnia 2010r. Nauczyciele mogą uczestniczyć w konferencjach, warsztatach, szkoleniach, a Uczelnia partycypuje w kosztach z nimi związanych. Uczelnia partycypuje w kosztach prowadzonych przez nauczycieli akademickich badaniach naukowych oraz w przypadku publikowania wyników tychże badań w czasopiśmie naukowych autorzy mogą ubiegać się o sfinansowanie publikacji.

Pracownicy jednostki uczestniczyli w latach 2014-2016 w siedmiu krajowych programach badawczych, natomiast w latach 2011-2016 w szesnastu międzynarodowych programach badawczych. Wymiana pracowników akademickich z zagranicznymi ośrodkami akademickimi w latach 2013-2016 obejmuje 6 osób, przy 13 naukowcach przyjeżdżających do jednostek dydaktycznych kierunku.

3. Uzasadnienie

Uczelnia spełnia wymogi w zakresie zapewnienia minimum kadrowego. W skład minimum kadrowego wchodzi nauczyciele akademicy ze znaczącym dorobkiem naukowym posiadający tytuły i stopnie naukowe w dziedzinie nauk medycznych i dziedzinie nauk o zdrowiu, w tym pielęgniarki dysponujące dużym doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym.

Doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli prowadzących zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu jest adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Na Uczelni prowadzone są działania zachęcające nauczycieli akademickich do podnoszenia swoich kwalifikacji. Władze Uczelni prowadzą również politykę wprowadzania na kierunku pielęgniarstwo kadry międzynarodowej.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Wizytowana jednostka charakteryzuje się bardzo dobrą współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Kadra dydaktyczna, reprezentowana przez wielu dydaktyków będących jednocześnie praktykami, posiada aktualne i znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Bardzo dobra organizacja praktyk zawodowych, włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz prowadzone działania analityczne służące rozwijaniu programów studiów (II stopień studiów) w oparciu o informacje pochodzące z rynku pracy korzystnie wpływają na proces zapewniania jakości kształcenia. Należy podkreślić bardzo dobrą weryfikację efektów kształcenia w odniesieniu do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zarówno na pierwszym jak i na drugim stopniu studiów. Pracodawcy współpracujący z Uczelnią to przede wszystkim Dyrektorzy Szpitali : Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Gdańsku, Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o., Puls-MedicaSp.zo.o., Dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, Naczelne Pielęgniarek zatrudnione w regionalnych szpitalach oraz przedstawiciele Izb Pielęgniarskich oraz Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, co pozwala na wprowadzenie do procesu kształcenia współcześnie stosowanych rozwiązań w środowisku pracy pielęgniarstwa. Grupa pracodawców obecna podczas spotkania w trakcie wizytacji bardzo pozytywnie wypowiadała się o współpracy z wizytowaną jednostką. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest różnorodna: sformalizowana -m.in. za pomocą długoterminowych umów, które Uczelnia podpisała z podmiotami leczniczymi na realizację kształcenia praktycznego. Współpraca niesformalizowana ale również bardzo dobra to współpraca z Izbami Pielęgniarskimi szczególnie dotycząca wchodzenia studentów pielęgniarstwa na rynek pracy zarówno polski jak i europejski.

3.2

Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek nie prowadzi studiów w ścisłej i sformalizowanej współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Kontakty odnoszące się do pozostałych aspektów współpracy z otoczeniem są często formalizowane, np. w postaci porozumień dotyczących praktyk studenckich.

3. Uzasadnienie:

Oceniana jednostka charakteryzuje się ścisłą, różnorodną i bardzo dobrą współpracą z interesariuszami zewnętrznymi w procesie kształcenia. Jednostka prowadzi różnorodne formy współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Formy sformalizowane obejmują m.in. umowy z otoczeniem na realizację kształcenia praktycznego. Formy niesformalizowane to np. współpraca z przedstawicielami Izb Pielęgniarskich.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Nauczanie w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym oparte jest o własne i dobrze wyposażone zaplecze dydaktyczne. Nie istnieje przydział sal wykładowych, seminaryjnych dla określonego wydziału czy kierunku studiów. Wszystkie pomieszczenia wyposażone są zgodnie z przeznaczeniem, w salach seminaryjnych i wykładowych rzutniki multimedialne, Internet, komputer lub przenośny laptop.

Katedra Pielęgniarstwa w swoich zasobach posiada aparaturę (w tym m.in. 18 stacji komputerowych, 29 notebooków, 15 projektorów multimedialnych, 6 drukarek, 2 urządzenia wielofunkcyjne, 2 ekrany LCD, 1 skaner, 1 aparat fotograficzny do dokumentacji) oraz księgozbiór podręczny liczący 142 pozycje książkowe. Sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny – tablice interaktywne, rzutniki. Katedra Pielęgniarstwa posiada salę multimedialną z możliwością przeprowadzania telekonferencji oraz pracownię informatyczną wyposażoną w 25 stanowisk komputerowych.

W realizacji procesu kształcenia na kierunku studiów pielęgniarstwo istotną rolę odgrywają pracownie praktycznej nauki zawodu: 3 pracownie umiejętności pielęgniarstkich, 1 pracownia pielęgniarstwa specjalistycznego, 1 pracownia badania fizykalnego oraz pracownie umiejętności położniczo-ginekologiczno-noworodkowych oraz łazienka dla osób niepełnosprawnych wyposażona w system przywoławczy, a także łazienka z panelem i wózkiem kąpielowym. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów

ogólnych i specjalistycznych oraz pracowni w tym kluczowych dla kierunku Pielęgniarstwo – pracowni umiejętności pielęgniarskich jest wystarczająca i wyposażona zgodnie z zaleceniami KRASZPiP.

Studenci kierunku pielęgniarstwo realizują zajęcia praktyczne w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym, Uniwersyteckim Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej oraz w wybranych szpitalach, klinikach i przychodniach na terenie całego Trójmiasta i kraju (w zakresie praktyk zawodowych). Pracodawcy współpracujący z Wydziałem udostępniają swoją bazę na potrzeby praktyk zawodowych. Uczelnia posiada opracowane kryteria doboru i oceny jednostki/zakładu do realizacji praktyk zawodowych - „Arkusze samooceny podmiotu leczniczego dla potrzeb kształcenia praktycznego Studentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo GUMed”.

Uczelnia jest w trakcie uruchomienia jednostki jaką jest Centrum Symulacji Medycznej (CSM) GUMed - otworzy ona zupełnie nowe możliwości w kształceniu medycznym, co wzmocni możliwości obiektywnej oceny nabytych w trakcie studiów kompetencji. Możliwe będzie doskonalenie podstawowych umiejętności klinicznych, prowadzenie zajęć w oparciu o symulatory wysokiej wierności, możliwość wszechstronnej analizy popełnionych błędów na podstawie zarchiwizowanych materiałów audiowizualnych.

Unikalne wyposażenie w symulatory będzie podstawą do wprowadzenia interdyscyplinarnych zajęć dydaktycznych z możliwością obserwacji konsekwencji podjętych decyzji klinicznych i wielowątkowej dyskusji. Zarówno tworzenie scenariuszy symulacyjnych, jak i realizowane zadania przez studentów przy pomocy licencyjnego oprogramowania, pozwolą na uzyskanie wysokiego stopnia przygotowania studentów do zajęć w CSM. Możliwość ćwiczenia zaawansowanych scenariuszy na etapie przedklinicznym sprawi, że studenci będą lepiej przygotowani do zajęć klinicznych, co wpłynąć może na zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa pacjentów. W Centrum Symulacji Medycznej GUMed przewidziano utworzenie: 15 sal symulacyjnych wysokiej wierności, 6 sal symulacyjnych niskiej wierności oraz 14 pozostałych sal dydaktycznych. Z bazy jaką będzie CSM GUMed korzystać będą studenci kierunku pielęgniarstwo. Pracodawcy współpracujący z Wydziałem udostępniają swoją bazę na potrzeby praktyk zawodowych i zajęć praktycznych. Dobór miejsc i opiekunów praktyk jest dokonywany na podstawie ankiety wypełnianej przez jednostkę medyczną. Opiekun praktyk wraz z Zespołem ds. Kontaktów z Otoczeniem ocenia ankiety i dokonuje wyboru miejsc praktyk, w których możliwe jest prawidłowe zdobywanie umiejętności praktycznych i osiąganie efektów kształcenia przez studentów. Uczelnia zapewnia bazą dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia.

4.2

Biblioteka Główna GUMed gromadzi literaturę na potrzeby prowadzonej na WNoZGUMed kierunku pielęgniarstwo dydaktyki na podstawie sylabusów do poszczególnych przedmiotów, zapotrzebowania zgłaszanego przez prowadzących zajęcia, w tym poprzez formularz na stronie WWW BG „Zgłoś do zakupu”, co zapewnia studentom dostęp do wskazanej literatury. W oparciu o analizy wykorzystania księgozbioru i na podstawie zainteresowania studentów kierunku podejmowane są decyzje o zakupie kolejnych egzemplarzy najczęściej poszukiwanych tytułów. Biblioteka udostępnia również 62 bazy, w tym 27 w ramach prenumeraty oraz 35 z zasobu Wirtualnej Biblioteki Nauki. Są to kolekcje e-czasopism jednego wydawcy (LWW, Karger), platformy e-learnigowe, bazy bibliograficzne, a także 10 kolekcji e-książek. Z wyżej wymienionych źródeł (łącznie z 23 756 e-czasopism oraz 34 484 e-książek) studenci mogą korzystać także z komputerów spoza sieci GUMed, w

tym z komputerów domowych.

4.3

Na kierunku pielęgniarstwo nie jest prowadzone kształcenie na odległość w zakresie modułów tematycznych uwzględnionych w standardzie kształcenia. Jedynie Biblioteka Główna GUMed realizuje zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku pielęgniarstwo z przedmiotów dodatkowych takich jak: Szkolenie biblioteczne online <http://biblioteka.gumed.edu.pl/dydaktyka/sbo/> (studia I° i II°) oraz Podstawy Naukowej Informacji Medycznej <http://biblioteka.gumed.edu.pl/dydaktyka/pnim/> (studia I°). Zajęcia te są realizowane w formie e-learningu. Prowadzone kursy składają się z modułów uporządkowanych treści wzbogaconych hiperłączami oraz prezentacjami przygotowanymi w oprogramowaniu Prezi, które są dostępne w otwartym Internecie na platformie CMS. Studenci zaliczają przedmioty wypełniając online indywidualne testy sprawdzające generowane po odpowiednim zalogowaniu się na platformę testową. W przypadku wątpliwości uczestnicy kursów mogą kontaktować się z pracownikami Czytelni Informacji Naukowej BG GUMed telefonicznie, poprzez e-mail lub komunikator GG.

3. Uzasadnienie

Jednostka dysponuje infrastrukturą niezbędną do realizacji zaplanowanych efektów kształcenia przez wszystkich studentów poprzez zapewnienie wysoko specjalistycznej bazy dydaktycznej do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Wizytowana jednostka ściśle i skutecznie współpracuje z podmiotami zewnętrznymi, które są zaangażowane w realizację praktyk zawodowych, a jakość udostępnianej bazy zewnętrznej podlega ocenie Biblioteka oraz czytelnia posiadają zbiory odpowiadające nauczaniu na kierunku, zalecana literatura jest dostępna w wypożyczalni w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

4. Zalecenia

Brak

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

Znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywnie opinie na temat wsparcia dydaktycznego otrzymywanego do nauczycieli akademickich. Pozytywnie została oceniona dostępność nauczycieli na zajęciach, czy także możliwość konsultacji, których wymiar został uznany za adekwatny do potrzeb. Studenci są bardzo zadowoleni przede wszystkim z zajęć praktycznych, które w ich opinii prowadzone są przez osoby kompetentne i z odpowiednim przygotowaniem praktycznym. Studenci podkreślają również, że opiekunowie dydaktyczni praktyk zawodowych są bardzo kompetentni i pomagają studentom w zdobyciu odpowiednich kompetencji. Studenci nie mają trudności w komunikacji z nauczycielami, którzy umożliwiają kontakt ze sobą poprzez cykliczne dyżury, a także za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Strona internetowa uczelni oraz system extranet zawierają wiele informacji. Studenci są informowani o zasadach zaliczania przedmiotów na pierwszych zajęciach, a informacje te pokrywają się z treścią sylabusów, które są dostępne w extranecie. Strona internetowa uczelni nie zawiera wielu informacji dotyczących procesu kształcenia, jest głównie skonstruowana na potrzeby informacji o rekrutacji, ale mimo to brakuje na niej informacji o programie studiów. Studenci na podstawie regulaminu studiów mają możliwość realizacji indywidualnego programu studiów, pozwalającego na indywidualny sposób realizacji przedmiotów. Studenci także pozytywnie ocenili proces dyplomowania, w tym możliwość swobodnego wyboru opiekunów prac oraz sposób prowadzenia seminariów licencjackich i magisterskich. W opinii studentów materiały jakie otrzymują od wykładowców oraz wyposażenie biblioteki uczelnianej są wystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Na kierunku działają liczne koła naukowe. W ocenie przedstawicieli studenckiego ruchu naukowego, wyrażonej na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, uczelnia docenia studentów zaangażowanych w ruch naukowy, jednak wsparcie finansowe jest niewystarczające (studenci zgłaszają postulat uregulowania wsparcia materialnego dla kół naukowych). Koła naukowe w Jednostce są dość liczne, jednak większość nie zajmuje się pracą naukową, ale projektami społecznymi, głównie prozdrowotnymi lub profilaktycznymi, takimi jak kursy pierwszej pomocy czy zajęcia z edukacji prozdrowotnej w szkołach. Projekty naukowe są prowadzone w ramach niektórych kół naukowych, np. Koło Naukowe Pielęgniarstwa Chirurgicznego prowadziło badania dotyczące opinii pacjentów na temat opieki pielęgniarskiej.

Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia przewidziane przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym nie wyrazili ~~większych~~ krytycznych uwag odnoszących się do procesu przyznawania pomocy materialnej na uczelni.

Komisje stypendialne składają się z pracowników uczelni, a także przedstawicieli studentów wskazanych przez samorząd studentów, dotyczy to zarówno komisji stypendialnej, jak również odwoławczej komisji stypendialnej, których skład jest zgodny z art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów został ustalony z samorządem studentów, a przewidywane przez niego kryteria przyznawania poszczególnych świadczeń są obiektywne i przejrzyste. ~~zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.~~

Na uczelni istnieje samorząd studencki. W opinii studentów samorząd dobrze reprezentuje ich interesy, współdziała ze starostami grup, działa na rzecz integracji studentów. Samorząd działa zgodnie z własnym regulaminem samorządu oraz wypełnia swoje zadania w dziedzinie dydaktyki, jest również obecny we wszystkich ciałach uczelnianych zajmujących się jakością kształcenia oraz pomocą materialną, wydał także niezbędne opinie dotyczące programu studiów oraz regulaminu studiów.

5.2.

Uczelnia umożliwia studentom wyjazdy mobilnościowe, uczestniczy w programie Erasmus+, w ofercie posiada również bardziej egzotyczne miejsca studiów, jak np. Tanzania. Mimo to studenci nie wykazują zbyt dużego zainteresowania wyjazdami zagranicznymi. Jako przyczyny wskazują podjęte zobowiązania zawodowe w Gdańsku, brak środków finansowych oraz obawy przed brakiem uznania osiągnięć zdobytych na zagranicznej uczelni przyjmującej i koniecznością powtarzania zajęć w Jednostce.

Jednostka od roku akademickiego 2016/2017 rozpoczęła prowadzenie kierunku pielęgniarstwo w języku angielskim. Studenci tej ścieżki kształcenia bardzo pozytywnie oceniają sposób prowadzenia zajęć, czy przygotowanie nauczycieli akademickich do pełnienia swojej roli. Należy jednak zwrócić uwagę, że Jednostka nie wykorzystuje możliwości jakie daje prowadzenie równoległego programu w języku angielskim, dla studentów polskojęzycznych. Jednostka jest w stanie proponować uczestniczenie w części zajęć w języku angielskim studentom polskojęzycznym, aby dać im możliwość kształcenia swoich kompetencji językowych, jak również pomagać w integracji studentów zagranicznych, jednak tego nie robi.

5.3.

Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, współpracując ściśle i skutecznie z potencjalnymi pracodawcami (dyrektorzy szpitali, dyrektorzy klinik, pielęgniarki oddziałowe) a także organizacjami pracodawców (Izby Pielęgniarskie, Wojewódzki i Powiatowy Urząd pracy).

Na uczelni działa Akademickie Centrum Karier, utworzone Zarządzeniem Nr 39/2008 Rektora GUMed z dnia 23 września 2008 roku., którego zadania obejmują informowanie studentów o ofertach pracy i praktyk oraz monitoring losów zawodowych absolwentów. Centrum Karier skupia się na doradztwie zawodowym i szkoleniach, oraz na poszukiwaniu ofert praktyk i zatrudnienia dla studentów, współpracuje również z lokalnymi instytucjami rynku pracy. Centrum Karier publikuje oferty pracy na stronie uczelni. Studenci i absolwenci kierunku mają stałą możliwość spotkania z doradcą zawodowym oraz z psychologiem, w zakresie pokonywania barier związanych z wchodzeniem na rynek pracy. Spotkania z doradcą dotyczą m.in.: identyfikacji potencjału zawodowego, określenia profilu osobowościowego, pomocy w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, oceny preferencji zawodowych, rozwijania umiejętności społecznych. Biuro Karier wspiera studentów wskazując kierunki działania wizytowanej jednostki na podstawie m.in. monitorowania losów absolwentów, ankiety dla pracodawców oceniających zatrudnionych absolwentów GUMed, organizując doradztwo zawodowe oraz warsztaty i szkolenia ułatwiające absolwentom wejście na rynek pracy. Uczestniczy w organizowaniu spotkań studentów z potencjalnymi pracodawcami pod nazwą Akademickie Targi Pracy.

5.4.

Jednostka nie dysponuje danymi na temat studentom niepełnosprawnych oraz nie bada ich zapotrzebowania na wsparcie od uczelni. Zarówno na poziomie wydziałowym, jak i ogólnouczelnianym dotychczas funkcjonowała jednostka odpowiedzialna za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Studenci poza stypendium dla osób niepełnosprawnych nie otrzymywali również żadnego wsparcia.

Uczelnia powołała w dniu 28 listopada 2016r pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Władze Uczelni w czasie wizyty akredytacyjnej ZO PKA zadeklarowały stworzenie pełnego zakresu wsparcia i stworzenie warunków do pełnego

udziału osób z niepełnosprawnościami w procesie kształcenia.

5.5.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, oferowane im wsparcie administracyjne jest wystarczające. Studenci uważają, że osoby zajmujące się obsługą administracyjną studiów są chętne do pomocy oraz kompetentne.

Uczelnia prezentuje na swojej stronie internetowej informacje dotyczące rekrutacji, w tym wzór umowy ze studentami do czego zobowiązuje art. 160a. ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Strona internetowa Jednostki może być źródłem wiedzy jedynie dotyczącym rekrutacji, nie ma tam min. programu studiów, co nie pozwala przyszłym studentom kierunku pielęgniarstwo na zapoznanie się z przedmiotami, jak również z efektami kształcenia jakie proponuje ten kierunek.

3. Uzasadnienie

Władze Jednostki wspierają studentów przede wszystkim w procesie dydaktycznym, gdzie student otrzymuje szerokie wsparcie w każdym elemencie uczenia się, na zajęciach, w bibliotece czy w trakcie praktyk zawodowych. Stosowane formy oraz intensywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwalają na wszechstronne i skuteczne wsparcie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy.

Dotychczasowe pominięcie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest bardzo niepokojące i wymaga pilnej zmiany i wdrożenia odpowiednich działań i procedur. Studenci ze specjalnymi potrzebami dopiero od grudnia 2016r mają wyznaczoną osobę, do której mogą się zwrócić z prośbą o pomoc.

Na stronie internetowej Jednostki kandydaci na studia oraz studenci nie uzyskują pełnej informacji dotyczącej realizowanego programu kształcenia.

Uczelnia może dodatkowo wykorzystywać efekt *umiędzynarodowienia w domu*, tym bardziej, że ma ku temu znakomite sposobności prowadząc studia w języku angielskim.

4. Zalecenia

Należy zaktualizować i poszerzyć zakres informacji dotyczących procesu kształcenia na stronie internetowej uczelni.

Uczelnia i Jednostka powinny wprowadzić system wsparcia osób z niepełnosprawnościami oparty na konsultacjach z tymi studentami gdyż obecnie niepełnosprawni studenci nie otrzymują odpowiedniego wsparcia od Jednostki poza stypendium specjalnym.

Wskazane jest przedyskutowanie z przedstawicielami kół naukowych uregulowania zakresu pomocy finansowej Uczelni dla ich działalności.

Należy rozważyć sugestie dotyczące możliwości wykorzystywania efektu umiędzynarodowienia w domu, czyli dawania jak największych możliwości studentom programów polskojęzycznych do zdobycia kompetencji językowych, międzykulturowych czy zapoznania się z obcojęzyczną literaturą. Jednostka powinna rozważyć organizowanie części zajęć wspólnie dla studentów programów polsko- i anglojęzycznego.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena

Znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

Uczelniany Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia zgodnie z uchwałą Senatu działa na podstawie Uchwały Nr 50/2012 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wprowadzenia w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Za funkcjonowanie USZJK odpowiada Senacka Komisja ds. Zapewnienia Jakości GUMed, która ściśle współpracuje z: Wydziałowymi Komisjami ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Biurem ds. Kształcenia, Senacką Komisją Rozwoju Uczelni, Senacką Komisją Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich, Senacką Komisją Oceny Nauczycieli Akademickich. Dziekan organizuje system zapewnienia jakości kształcenia na swoim wydziale, powołując członków Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia jest Dziekan wydziału lub osoba wyznaczona przez Dziekana po uzyskaniu akceptacji Rady Wydziału.

W ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia działają następujące zespoły: ds. monitorowania i oceny efektów kształcenia, ds. współpracy z interesariuszami współpracujący z Radą pracodawców, ds. infrastruktury dydaktycznej i naukowej, ds. monitorowania losów absolwentów współpracujący z Akademickim Centrum Karier. W obrębie każdego z kierunków studiów Dziekan powołuje Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi: kierownicy kierunków studiów, opiekunowie poszczególnych lat studiów, przedstawiciele Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów. Do zadań powołanej Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy: analiza, ocena i doskonalenie efektów kształcenia, doskonalenie udziału interesariuszy w określaniu i

współtworzeniu efektów kształcenia, identyfikowanie efektów kształcenia na rynku pracy, ocena działalności naukowej jednostki w zakresie obszaru wiedzy związanej z kształceniem, analiza i ocena infrastruktury dydaktycznej i naukowej, analiza i ocena form i zakresu wsparcia administracyjnego i socjalnego studentów, doskonalenie systemu informacyjnego Uczelni oraz doskonalenie efektywności działań naprawczych.

6.1.1

Kierunek „pielęgniarstwo” jest kierunkiem regulowanym, efekty kształcenia realizowane na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo zawarte są w standardach kształcenia stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U 2012, poz. 631). W przypadku studiów drugiego stopnia, standard przewiduje 625 godz. do dyspozycji Uczelni. Treści tych przedmiotów przygotowuje Komisja programowa, w której skład wchodzi nauczyciele akademicy ocenianego kierunku. Zgodnie z dokumentacją przedstawioną w toku wizytacji, programy studiów, oraz plany zajęć a także efekty kształcenia są konsultowane z samorządem studenckim.

W powołanych Zespołach ds. Jakości Kształcenia oraz ds. Efektów Kształcenia zasiadają wybrani przez samorząd przedstawiciele studentów (po dwoje studentów w każdym z zespołów reprezentujących I oraz II stopień studiów). W opinii przedstawicieli postulaty studentów są brane przez uwagę przez Zespół, jednak na podstawie rozmów Zespołu Oceniającego ze studentami i samorządem studenckim, można zauważyć, że studenci nie zawsze czują, że są partnerem dla władz jednostki w zakresie decydowania o dydaktyce. Dowodem na przywiązywanie zbyt małej uwagi do problemów zgłaszanych przez studentów są np. publikacje prasowe dotyczące nieprawidłowości w zakresie ubioru studentów podczas zajęć praktycznych, które ukazały się w ostatnim okresie, a które zostały udostępnione PKA.

W ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu GUMed określone zostały procedury i opracowane wzory dokumentów odnoszące się do udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie dydaktycznym np. ankieta oceny placówki medycznej i opiekuna praktyki na potrzeby praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, oraz w procesie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia np. opinia pracodawców o poziomie umiejętności i kompetencji absolwentów GUMed. Metody sformalizowanej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi to głównie umowy o praktyki zawodowe i kształcenie praktyczne. Baza kształcenia praktycznego, którą dysponują interesariusze zewnętrzni jest profesjonalnie dobierana do potrzeb kształcenia. W ramach tej współpracy są systematycznie pozyskiwane opinie dotyczące efektów kształcenia studentów GUMed. Interesariusze zewnętrzni są dobrze zidentyfikowani - jest to grupa przedstawicieli pracodawców, absolwentów i przedstawicieli organizacji branżowych. Problemem w większym zaangażowaniu interesariuszy zewnętrznych, zgłaszanym podczas rozmów w trakcie wizytacji jest mała dyspozycyjność interesariuszy wynikająca ze zobowiązań zawodowych, co stanowi jednak problem wielu uczelni. Należy natomiast podkreślić, że pracodawcy współpracujący z jednostką wskazywali na bardzo dużą przychylność władz Uczelni w odniesieniu do współpracy i brania pod uwagę przekazywanych przez nich uwag oraz propozycji.

6.1.2

Na ocenianym kierunku funkcjonuje procedura monitorowania osiągnięcia przez studenta każdego efektu kształcenia ujętego w standardzie kształcenia kierunku „pielęgniarstwo”. Każdy nauczyciel akademicki, zobowiązany jest do opracowania dokumentu: „Podział materiału nauczania”, w którym wypisane są wszystkie efekty kształcenia dla danego

przedmiotu. Do każdego z nich, nauczyciel określa formę sprawdzenia stopnia osiągnięcia danej umiejętności, kompetencji społecznej oraz wiedzy teoretycznej. Ponadto kierownicy dydaktyczni poszczególnych przedmiotów, po zakończeniu realizacji danego modułu, mogą dokonywać oceny nakładu pracy studenta, za pomocą „Procedury monitorowania pracochłonności przedmiotów”. Narzędziem realizacji tej procedury jest kwestionariusz składający się z dwóch części: A, którą wypełnia nauczyciel, określając czas niezbędny do osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia, B – którą wypełniają studenci po zaliczeniu przedmiotu. Analiza danych z ankiet jednoznacznie pokazuje, że wartości podawane przez nauczycieli i studentów są diametralnie różne. Wnioski z badania prezentowane są władzom jednostki, natomiast na ich podstawie nie były podejmowane jakiegokolwiek działania. Komisja ds. tematów prac licencjackich i magisterskich dokonuje wrywkowego przeglądu losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich pod kątem ich poziomu merytorycznego.

6.1.3

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia określone zostały w Załączniku nr 2 do Zarządzenia Nr 42/2012 Rektora GUMed, zawierającym tabelę „Weryfikacja efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku studiów z efektami kształcenia dla modułów kształcenia”.

Formę, warunki oraz kryteria weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia zawarto w sylabusach do określonych przedmiotów. Sylabusy są co roku przeglądane przez WKds.JK. W procesie weryfikacji efektów kształcenia wykorzystywane są narzędzia oceny zaproponowane przez Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz narzędzia sformułowane przez nauczycieli prowadzących zajęcia ze studentami (np. *check-listy* stosowane w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz badania fizykalnego, kryteria oceny projektu, karta oceny studenta podczas zajęć praktycznych/ praktyki zawodowej i inne). Ponadto w każdym roku akademickim dokonywana jest ocena realizacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku, w ostatnim roku akademickim nie zgłoszono problemów z realizacją treści zapisanych w sylabusach przedmiotów oraz matrycach efektów kształcenia.

W Uczelni stosowany jest system antyplagiatowy ASAP (Akademicki System Archiwizacji Prac). Oceną systemu antyplagiatowego objęte są wszystkie prace dyplomowe (licencjackie i magisterskie),

Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się także na podstawie dzienników efektów kształcenia zawodowego studentów, umożliwiających monitorowanie osiągnięć i postępów studenta zwłaszcza w zakresie umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych.

Studenci anglojęzyczni nie mają możliwości brania udziału w procesie jakości kształcenia w jednostce. Mimo uruchomienia kierunku w języku angielskim Jednostka nie przetłumaczyła żadnych dokumentów opisujących proces zapewniania jakości na język angielski, nie ma również przygotowanych ankiet, czy chociażby spotkań władz Jednostki z tymi studentami.

6.1.4

Nie dotyczy. Kierunek „pielęgniarstwo” jest kierunkiem regulowanym posiadającym standardy kształcenia

6.1.5

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu realizowane są : procedura monitorowania karier absolwentów oraz procedura pozyskiwania opinii pracodawców o poziomie zatrudnienia absolwentów. Za realizację wspomnianych procedur odpowiada w Uczelni Akademickie Centrum Karier, które przeprowadza ankietyzacje. W przypadku pierwszej procedury stosowane jest badanie ankietowe on-line wykonywane po 6-8 miesiącach, 3 latach i 5 lat od ukończeniu studiów, w przypadku zaś drugiej procedury ankietowani są pracodawcy. Wyniki drugiej ankiety analizowane są przez Zespół ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi.

Uzyskane, zbadania przeprowadzonego w roku akademickim 2015/2016 wyniki wskazały na wystarczające przygotowanie absolwentów do pracy, ich kwalifikacje i umiejętności odpowiadały potrzebom badanych interesariuszy.

Akademickie Centrum Karier prowadzi ankietowe badania losów zawodowych absolwentów oraz badania satysfakcji pracodawców z zawodowego przygotowania absolwentów oraz planowanego zatrudnienia zgodnie z procedurą WNoZ-KA-2014. Ankietyzacja drogą elektroniczną odbywa się po 6 miesiącach od ukończenia studiów, po 3 latach i po 5 latach. Analiza z ankiet jest opracowywana przez ABK i przedstawiana do Wydziałowej Komisji Zapewnienia Jakości. Dużym ograniczeniem w wykorzystaniu wyników z ankiet jest niska zwrotność ankiet od absolwentów. Otrzymane wyniki podsumowano i zaprezentowano władzom uczelni, jednak uczelnia nie wykorzystwała ich w relacjach z partnerami lub do ewaluacji programu studiów.

6.1.6

Nauczyciele akademicki na ocenianym kierunku oceniani są pod względem działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej za pomocą specjalnej ankiety, która służy realizacji wymogów art. 132 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Nauczycieli akademickich oceniają również studenci za pomocą ankiety dydaktycznej. Ponadto dokonywane są okresowe hospitacje zajęć dydaktycznych. Dotyczą one zajęć dydaktycznych prowadzonych przez: asystentów, adiunktów, wykładowców, starszych wykładowców, lektorów, instruktorów i specjalistów. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przygotowuje plan hospitacji w taki sposób aby osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne podlegała ocenie przynajmniej raz na 3 lata. W przypadku gdy ocena ostatniej hospitacji zajęć dydaktycznych jest negatywna lub opinie wyrażone przez większość ankietowanych wskazują, na istotne nieprawidłowości w realizacji zajęć dydaktycznych, kolejną hospitację przeprowadza się nie później niż w okresie 1 roku od uzyskania tej oceny czy opinii. Hospitacja może być przeprowadzona również na wniosek kierownika jednostki. Hospitacje przeprowadzają Kierownicy Zakładów/Katedr na podstawie ustalonego planu hospitacji. Prawo hospitacji przysługuje też Dziekanowi lub osobom upoważnionym przez Dziekana. Podczas wizytacji nie przedstawiono wniosków płynących z hospitacji na ocenianym kierunku. Ocenie podlega również praca Dziekanatu i Biblioteki przy pomocy dwóch ankiet.

6.1.7

Po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych studenci wypełniają ankietę dydaktyczną w trybie zatwierdzonym przez Senat i zaopiniowanym przez Uczelniany Samorząd Studencki i Samorząd Doktorantów. Wspomniana ankieta zawiera pytania dotyczące sposobu i organizacji zajęć. Wgląd do wyników ankiet ma przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który zapoznaje z nimi Dziekana i udostępnia je Senackiej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Samorząd studentów ani studenci nie biorą udziału w przygotowaniu ankiet, są one przygotowywane wyłącznie przez Uczelnię. W opinii studentów ankiety nie są przygotowane w odpowiedni sposób. Dziekan udostępnia wyniki badania ankietowego prowadzącemu zajęcia. Wyniki ankiet są składową ustawowej oceny nauczycieli akademickich. Ocena nauczycieli akademickich prowadzona jest systematycznie, poprzez proces ankietyzacji oraz podczas oceny okresowej. Według władz uczelni ocena studentów ma wpływ na wynik oceny pracownika. Pracownicy mają wgląd do wyników oceny. Jeżeli ocena pracownika jest rażąco niska, podejmowane są działania naprawcze, takie jak rozmowa z władzami Jednostki. Jednostka nie podejmuje żadnych działań wyróżniających nauczycieli posiadających najlepsze wyniki w ankietach. Wyniki ankiet oceniających zajęcia i oceny pracowników są udostępniane studentom.

6.1.8

Uczelniany WSZJK zakłada monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów poprzez ocenę jakości infrastruktury dydaktycznej (liczba sal dydaktycznych, ich wyposażenie, wyposażenia laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowanie do liczby studentów. Ponadto zakłada monitorowanie zasobów bibliotecznych, w szczególności ich aktualizowanie pod kątem potrzeb studenckich. Na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów funkcjonuje Zespół ds. Infrastruktury Naukowej i Dydaktycznej Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który stosuje narzędzia oceny, takie jak: „Ankieta dla kierowników jednostek organizacyjnych wydziału w ramach monitorowania infrastruktury dydaktycznej i badawczej” oraz „Ankieta dla studentów/ doktorantów/ uczestników studiów podyplomowych w ramach monitorowania infrastruktury dydaktycznej i badawczej”. W roku akademickim 2015/2016 wyniki ankiet w niektórych jednostkach wskazywały na braki w zakresie pomieszczeń dla pracowników, sal laboratoryjnych ich wyposażenia. . W ewaluację miejsc praktyk są zaangażowani studenci, którzy oceniają je w ankiecie studenckiej. Ankiety te poddawane są analizie przez Opiekuna praktyk a analizy przekazywane do Zespołu ds. Kontaktów z Otoczeniem. Na podstawie przedstawionych dokumentów oraz rozmów ze studentami i władzami uczelni, nie stwierdzono żadnej metody ewaluowania zasobów materialnych czy wsparcia studentów.

6.1.9

Działania dotyczące zapewnienia jakości kształcenia są dokumentowane w postaci sprawozdań z Działalności Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz w sprawozdaniach Zespołów ds. Efektów Kształcenia, Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Zespołu ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi, Zespołu ds. Infrastruktury Naukowej i Dydaktycznej oraz Komisji ds. Planów i Programów.

6.1.10

Uczelnia nie opracowała w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia formalnej procedury analizy dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Dokumenty niezbędne dla procesu dydaktycznego są dostępne w tablicach informacyjnych na uczelni, niewiele informacji znajduje się na stronie internetowej uczelni. Plany zajęć są dostępne na stronie internetowej uczelni, natomiast program studiów nie jest dostępny w sposób elektroniczny, więc np. kandydaci na studia nie są w stanie się z nim zapoznać.

Informowanie studentów w zakresie procesu oraz programie kształcenia odbywa się podczas spotkań z opiekunem roku, podczas pierwszych zajęć rozpoczynających cykl nauczania danego przedmiotu oraz poprzez sieć informatyczną extranet i eDziekanat, gdzie student ma możliwość wglądu w uzyskiwane wyniki nauczania (zarówno w zakresie ocen cząstkowych, jak i zaliczeń, czy wyników egzaminów).

Uczelnia nie bada w żaden sposób poziomu satysfakcji studentów z dostępu do informacji.

6.2

Dokumentacja oraz informacje od różnych grup interesariuszy uzyskane podczas wizytacji ZO PKA potwierdzają, że na Wydziale funkcjonuje system zapewnienia jakości kształcenia. Władze Wydziału i Uczelni dostrzegają jego pozytywne strony ale również te jego elementy, które wymagają modyfikacji. Zakres działań systemu jest prawie pełny, uczestniczą w nim zarówno interesariusze wewnętrzni jak i zewnętrzni. Nie zawsze jednak wszystkie informacje pozyskiwane od studentów, jako interesariuszy wewnętrznych są doceniane i na bieżąco wykorzystywane do podnoszenia jakości kształcenia a studenci są informowani o

skuteczności wykorzystywania zgłaszanych przez nich uwag . ZO PKA pozytywnie ocenia wykorzystanie ocen uzyskiwanych od interesariuszy zewnętrznych. W ramach systemu jakości kształcenia weryfikowane są wszystkie elementy kształcenia. Oceniane są: programy studiów, plany zajęć, efekty kształcenia, treści kształcenia, infrastruktura dydaktyczna i naukowa, warunki prowadzenia zajęć, wsparcie dla studentów z wyjątkiem faktu, że dopiero w ostatnim okresie ustalono procedury wsparcia dla studentów niepełnosprawnych. Szczególną uwagę przywiązuje się do oceny zajęć praktycznych. Stosowane narzędzia tej oceny nie uwzględniają jednak faktu, że na Wydziale prowadzone są studia w języku angielskim brak jest pełnej informacji w tym języku, np. nie opracowano ankiet dla studentów w języku angielskim. Działania w ramach wewnętrznego systemu prowadzone są systematycznie a wnioski z prowadzonych analiz przedstawiane są władzom jednostki. System poprzez zaangażowanych w jego prace członków identyfikuje swoje słabe strony, np. powołany został Pełnomocnik Rektora do spraw osób niepełnosprawnych. Skuteczność działania WSJK nie zawsze jest pełna w zakresie wykrywania nieprawidłowości i wnioskowania o ich korygowanie, co potwierdzają stwierdzone przez ZO PKA uchybienia.

3. Uzasadnienie

Procedury WSJK uwzględniają kompleksową ocenę wszystkich elementów programu kształcenia. W prace projakościowe włączeni są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, w tym współpracujący z Wydziałem pracodawcy. Przyjęte rozwiązania organizacyjne pozwalają na aktywny i skuteczny udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia. Szczególnie należy tutaj zwrócić uwagę na współpracę w ramach organizacji praktyk zawodowych na terenie podmiotów leczniczych. Wizytowana jednostka prowadzi monitoring losów absolwentów jednak wykorzystanie wniosków z analizy ankiet jest ograniczone niską zwrotnością ankiet.

Jednak jednostka nie włącza aktywnie studentów w proces zapewnienia jakości. Mimo dostępu do wyników ankiet, są oni jedynie biernym obserwatorem procesu, nie brali np. udziału w ich przygotowaniu. Studenci anglojęzyczni są całkowicie wyłączeni z procesu zapewniania jakości. Jednostka nie bada np. dostępu do informacji, wsparcia materialnego, wsparcia studentom z niepełnosprawnościami, bazy dydaktycznej. Także brak jest informacji o tym, że wnioski z badań są wykorzystywane do ewaluacji programu zajęć.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich w ankiecie dydaktycznej.

Prowadzone są hospitacje zajęć jednak brak jest udokumentowania, że na ich podstawie wyciągane są jakieś wnioski i że służą one podnoszeniu jakości kształcenia.

4. Zalecenia

Należy zwiększyć skuteczność działania WSJK w zakresie wykrywania nieprawidłowości, wnioskowania o ich korygowanie oraz weryfikowania podejmowanych działań naprawczych. Koniecznym jest, przystosowanie systemu do potrzeb studentów anglojęzycznych aby uczestniczyli w nim na takich samych prawach jak studenci polskojęzyczni.

Należy opracować system sprawdzania satysfakcji studentów z dostępu do wsparcia materialnego i dydaktycznego, zwracając uwagę na potrzeby studentów w tym studentów niepełnosprawnych.

Należy rozważyć wprowadzenie nowych form uzyskiwania informacji od studentów.

Należy monitorować i poprawić dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny,

w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Zdaniem ZO PKA przedstawiona przez Wydział w Raporcie samooceny analiza SWOT dla studiów I stopnia i II stopnia na kierunku pielęgniarstwo prawidłowo określa strony pozytywne i negatywne.

Dużym atutem Wydziału dla studentów jest możliwość kontynuowania studiów na studiach doktoranckich oraz własna, nowoczesna baza dydaktyczna.

Oprócz wymienionych przez Uczelnię w analizie SWOT szans zatrudnienia absolwentów tego kierunku wynikających z demografii społeczeństwa należy podkreślić pozytywne podejście do umiędzynarodowienia tego kierunku poprzez kształcenie studentów anglojęzycznych.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk należy:

Rozpoczęcie prowadzenia studiów w języku angielskim, jako element umiędzynarodowienia studiów na kierunku pielęgniarstwo.

Studia w obcym języku na kierunku pielęgniarstwo nie są prowadzone w żadnej innej uczelni w Polsce.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Małgorzata Krawczyk - Kuliś